

กาแฟ

ชื่อไทย : กาแฟ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Coffee

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Coffea* spp.

โดย นางพิสมัย พึ่งวิกรัย

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

โทร. ๐-๒๙๔๐-๖๐๗๙

แหล่งผลิต
ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นครราชสีมา
ภาคกลาง ได้แก่ -
ภาคตะวันออก ได้แก่ -
ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี
ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่
จังหวัดที่ปลูกมาก ชุมพร ระนอง เชียงราย เชียงใหม่

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการผลิต
๑.สภาพพื้นที่ : ความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน ๗๐๐ เมตร สำหรับพันธุ์โรบัสต้า และตั้งแต่ ๗๐๐ เมตร สำหรับพันธุ์อาราบิก้า ความลาดเอียงไม่เกิน ๓๕ %
๒. ลักษณะดิน : ดินร่วน มีการระบายน้ำ และการถ่ายเทอากาศดี PH เป็นกลางหรือกรดเล็กน้อย
๓.อุณหภูมิ : พันธุ์โรบัสต้า ชอบอากาศร้อนชื้น อุณหภูมิ ๒๕-๓๒ องศาเซลเซียส พันธุ์อาราบิก้า ชอบอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิ ๑๕-๒๑ องศาเซลเซียส
๔. ปริมาณน้ำฝน : เฉลี่ย ๑,๕๐๐ - ๓,๐๐๐ มิลลิเมตร กระจายสม่ำเสมอ ไม่น้อยกว่า ๘ เดือน

สถิติการผลิต ๑/	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖
จำนวนผู้ปลูก (ราย)	๒๔,๐๒๑	๒๓,๘๔๓	na
พื้นที่ปลูก (ไร่)	๓๔๒,๗๓๔	๓๒๙,๑๖๕	na
พื้นที่ให้ผล (ไร่)	๓๒๒,๘๙๖	๓๐๖,๑๑๒	๒๗๙,๐๖๐
ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่)	๑๓๑	๑๓๕	๑๓๗
ผลผลิตรวม (ตัน)	๔๒,๓๙๔	๔๑,๔๖๑	๓๘,๑๔๐
วัตถุดิบ (ปี ๕๕) - ใช้ในประเทศ	.....๙๕.....%		
- ส่งออก.....	.....๕.....%		
หมายเหตุ: na = ไม่มีข้อมูล			

ต้นทุน / ผลตอบแทน (ปี ๒๕๕๕) ๑/	
ต้นทุนต่อไร่ (บาท)	๖,๒๓๘.๐๒
- ต้นทุนผันแปร ๔,๗๕๔.๕๑ บาท (ค่าแรงงาน ๒,๗๔๕.๖๗ บาท)	
- ต้นทุนคงที่ ๑,๔๘๓.๕๑ บาท	
ต้นทุนต่อกิโลกรัม (บาท)	๔๖.๑๗
ผลตอบแทน (บาท/ไร่)	๙,๓๒๗.๑๕

ราคาขาย* (บาท/กิโลกรัม) ๑/													
หมายเหตุ * in date สิ้นสุดเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ** เฉลี่ยปีเพาะปลูก ตุลาคม - กันยายน													
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย **
๒๕๕๔	๖๖.๗	๗๖.๙	๗๒.๔	-	-	-	-	-	-	-	๖๕.๐	๖๘.๓	๗๐.๙๔
๒๕๕๕	๗๐.๖	๗๑.๒	๖๖.๐	-	-	-	-	-	-	-	๖๓.๓	๖๖.๖	๖๙.๐๙
๒๕๕๖	๖๘.๗	๗๐.๒	๗๗.๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๗๑.๙๖

ที่มาข้อมูล : ๑/ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๒/ กรมศุลกากร
๓/ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

ส่งออก ๒/			นำเข้า ๒/		ประเทศคู่ค้าของไทย		ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย
ปี	ตัน	ล้านบาท	ตัน	ล้านบาท	การนำเข้า		ได้เปรียบ - เมล็ดกาแฟไทยมีคุณภาพดีเป็นที่ยอมรับ - มีการผลิตภัณฑ์แปรรูปหลากหลาย
๕๓	กาแฟดิบ/คั่ว	๕๓๕	๗๗	๑๔,๖๒๑	๘๖๒	กาแฟดิบ : เวียดนาม อินโดนีเซีย ลาว กาแฟคั่ว : สหรัฐอเมริกา อิตาลี	
	กาแฟสำเร็จรูป	๘,๓๐๘	๑,๑๐๘	๓,๐๑๗	๗๔๔	กาแฟสำเร็จรูป : มาเลเซีย สิงคโปร์	
	กาแฟปรุงแต่ง	๓๖,๓๓๕	๓,๔๑๗	๔,๙๔๓	๗๓๑	กาแฟปรุงสำเร็จ : มาเลเซีย สิงคโปร์	
๕๔	กาแฟดิบ/คั่ว	๘๕๖	๑๓๑	๓๔,๘๕๑	๒,๗๓๔	การส่งออก	
	กาแฟสำเร็จรูป	๕,๒๖๓	๙๐๖	๔,๔๖๖	๑,๓๑๔	กาแฟดิบ : แคนาดา สหรัฐอเมริกา อังกฤษ กาแฟคั่ว : สาธารณรัฐอาหรับอิมเรสต์	
	กาแฟปรุงแต่ง	๓๘,๓๕๐	๓,๙๙๖	๖,๗๓๒	๘๙๗	กาแฟสำเร็จรูป : พม่า เวียดนาม ลาว กัมพูชา กาแฟปรุงสำเร็จ : พม่า ฟิลิปปินส์ ลาว กัมพูชา	
๕๕	กาแฟดิบ/คั่ว	๒,๐๘๕	๑๙๔	๒๙,๐๖๒	๒,๑๖๖		เสียเปรียบ - ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ - ต้นทุนการผลิตสูง
	กาแฟสำเร็จรูป	๗,๒๖๐	๑,๑๓๐	๖,๕๓๑	๑,๙๗๒		
	กาแฟปรุงแต่ง	๔๐,๑๔๒	๔,๔๖๘	๗,๖๕๐	๑,๑๑๕		

ฤดูผลผลิต (ร้อยละที่ออกสู่ตลาด) ปี ๕๖/ ๕๗											
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๒๙.๙๖	๔๐.๘๙	๑๐.๘๙	๑.๕๖	-	-	-	-	-	๐.๓๒	๕.๓๕	๑๑.๐๓

ผลผลิตโลก ปี ๕๔/๕๕ ๘.๒๕ ล้านตัน ๓/		ประเทศผู้นำเข้าสำคัญของโลก
บราซิล	๒.๙๕ ล้านตัน (๓๔ %)	EU ๒๗
เวียดนาม	๑.๒๖ ล้านตัน (๑๕ %)	สหรัฐอเมริกา
อินโดนีเซีย	๐.๕๐ ล้านตัน (๖ %)	ญี่ปุ่น
โคลัมเบีย	๐.๔๕ ล้านตัน (๕ %)	รัสเซีย
ไทย	๒.๙๕ ล้านตัน (๐.๕๐ %)	แคนาดา

กาแฟ

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<p>๑. มีผู้บริโภคแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>๒. อัตราการบริโภคภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ย ๑๐% ต่อปี</p> <p>๓. ผลผลิตมีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาด</p> <p>๔. สามารถเก็บรักษาผลผลิตเพื่อรอตลาดได้</p> <p>๕. ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมสำหรับการปลูกกาแฟ</p> <p>๖. มีคณะทำงานกาแฟ และคณะอนุกรรมการพืชสวนควบคุมดูแลการบริหารจัดการพืช/สินค้ากาแฟทั้งระบบ</p>	<p>ด้านการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ มีความลาดชันสูง - เกษตรกรขาดเทคโนโลยีการผลิตกาแฟที่เหมาะสม ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ - พื้นที่ปลูกและผลผลิตรวมลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่มีราคาดีกว่าทดแทน <p>ด้านการแปรรูป</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรวมกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ในระดับสถาบันเกษตรกรยังขาดการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน และหลากหลาย - ผลผลิตภายในประเทศมีแนวโน้มสูงกว่าราคาตลาดโลก ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์สูงกว่าประเทศคู่แข่ง - ผลผลิตภายในประเทศไม่เพียงพอับความต้องการของผู้ประกอบการ จึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี <p>ด้านการตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ราคากาแฟที่เกษตรกรขายได้ผันผวนตามภาวะราคากาแฟในตลาดโลก - การเปิดเสรีการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอาเซียน อาจทำให้เกษตรกรและผู้ประกอบการได้รับผลกระทบ เนื่องจากประเทศเหล่านี้มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า 	<p>การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตในพื้นที่ที่มีศักยภาพ - พัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ - ปรับปรุงสวนกาแฟที่มีอายุมากและให้ผลผลิตต่ำ โดยการตัดพุ่มต้น การตัดแต่งกิ่ง และการปลูกพันธุ์ทดแทน - พัฒนาการผลิตของเกษตรกรให้ได้มาตรฐาน GAP - วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต <p>การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์กาแฟ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการแปรรูปในสถาบันเกษตรกร <p>การสร้างเสถียรภาพราคา</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำมาตรฐานกาแฟ และส่งเสริมการซื้อขายตามชั้นคุณภาพ - บริหารตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ - สนับสนุนให้เกิดการตกลงราคาซื้อขายที่เป็นธรรมระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ <p>การปรับการบริหารจัดการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างและพัฒนาเครือข่ายข้อมูล เครือข่ายผู้ผลิต และเครือข่ายกลุ่มรับซื้อและจัดการผลผลิต